

PATVIRTINTA
Šalčininkų r. Jašiūnų
„Aušros“ gimnazijos direktorės
2018 m. lapkričio 6 d.
įsakymu Nr. V1-167

ŠALČININKŲ R. JAŠIŪNŲ „AUŠROS“ GIMNAZIJOS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pedagogų etikos kodeksas (toliau – PEK) įtvirtina gimnazijos pedagogų bendražmogiškąsias bei profesinės etikos vertybines nuostatas ir moralaus elgesio principus, reglamentuoja svarbiausias vengtino elgesio normas, kurių nenustato Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, Gimnazijos nuostatai, Vidaus tvarkos taisyklės ir kiti norminiai aktai.

2. Pedagogų etikos kodekso paskirtis – pripažinti, palaikyti ir puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą ir gynimą, viešumą, draugiškumą ir geranoriškumą.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų PEK dorovinės elgsenos principų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas pažeidžiant etikos principus.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus bei priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Pedagogo asmenybė – tai visuma profesinių, psichologinių-socialinių asmens savybių, sąlygojančių sėkmingą pedagoginę veiklą.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

III SKYRIUS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAI

3. Padėti pedagogams geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademinės srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

4. Didinti visuomenės pasitikėjimą progimnazijos veikla.

5. Vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

6. Vykdyti neetiško elgesio prevenciją.

IV SKYRIUS PAGRINDINIAI PEDAGOGŲ ETIKOS PRINCIPAI

7. Pedagogai įsipareigoja palaikyti gimnazijos siekius, garbingai atstovauti gimnazijai vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

8. Objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patarti ir padėti vieni kitiems nemoralizuojant ir neteisiant.

9. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu, nuolat rūpintis savo kalbos ir bendravimo kultūra.

10. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

11. Suprasti, kad pedagogų etiką pažeidžia:

11.1. Mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

11.2. Nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai ir intrigos;

11.3. Nepagarbus pedagogo atsiliepimas apie nedalyvaujančio pokalbyje kolegės pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

11.4. Viešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeninis gyvenimas ir pan.).

12. Kolegų vertinimas turi remtis tik dalykišku profesinės veiklos vertinimu ir pedagogo profesinėmis savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

13. Suprasti, kad pedagogų etikai prieštarauja:

- 13.1. Nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei ir argumentuotai kritikai;
- 13.2. Teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;
- 13.3. Pedagogų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.
14. Tausoti ir atsakingai naudoti progimnazijos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti materialias vertybes, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant prisiimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:
  - 14.1. Gimnazijos materialinių ir finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;
  - 14.2. Piktnaudžiavimas gimnazijos ištekliais vykdant projektus;
  - 14.3. Gimnazijos nuosavybės niokojimas dėl piktnaudžiavimo arba dėl aplaidumo.
15. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu yra bent viena iš šių aplinkybių:
  - 15.1. Jis yra teistas už sunkų ir (ar) labai sunkų nusikaltimą neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs, ar panaikintas, ar teistas už kitą tyčinį nusikaltimą, jeigu teistumas neišnykęs ar nepanaikintas;
  - 15.2. Jis buvo atleistas iš pareigų už tarnybinį nusižengimą ar iš darbo už darbo pareigų ar darbo drausmės pažeidimą ir nuo atleidimo iš pareigų ar darbo nepraėjo treji metai;
  - 15.3. Piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis, narkotinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis;
  - 15.4. Jo elgesys ir veikla nėra suderinami su Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtinto Pedagogų etikos kodekso reikalavimais.
16. Remti ir plėtoti mokinių laisves, teises ir pareigas.
17. Kiekvienas pedagogas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekiant pagerinti psichologinį bendruomenės klimatą.
18. Kiekvienas gimnazijos narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų gimnazijos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
19. Gerbti ir puoselėti esamas bei prisidėti kuriant naujas bendruomenės tradicijas.
20. Gimnazijos pedagogų etikos komisija nagrinėja skundus vadovaudamasi atsakomybe, viešumu, be asmeninio išankstinio nusistatymo.

V SKYRIUS

UGDYMO IR DARBO ETIKA

21. Bendraudami ir bendradarbiaudami pedagogai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems.
22. Pedagogas privalo nešiurkščiau, neįžeidžiančiau, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą bet kokiai smurto formai, mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams (plagijavimas, nusirašinėjimas, falsifikavimas, pažymių klastojimas).
23. Mokinio žinių ir įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su mokomojo dalyko tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės.

24. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių motyvų.

25. Pasitikėjimo atmosferai bendruomenėje kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jos aptarinėjimas su kitais pedagogais nesant specialaus pagrindo (teisinio, naudos mokiniui), neleidžiama naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo.

VI SKYRIUS

ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

26. Būtina PEK priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o neįpareigojimas.

27. PEK suderintas su Gimnazijos taryba ir skelbiamas gimnazijos interneto tinklalapyje.

28. Gimnazijos bendruomenė įsipareigoja gerbti PEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

29. PEK vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 5 pedagogų, renkama Mokytojų tarybos posėdyje. Komisijos kadencijos laikotarpis – 3 metai.

30. Gimnazijos etikos komisija svarsto tik aiškiai motyvuotus prašymus dėl pedagogų etikos normų pažeidimų. Anoniminiai prašymai nesvarstomi. Komisijos nariai turi laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos, kol atliekamas tyrimas. Prašymo svarstymas atliekamas per 10 darbo dienų.

31. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu.

32. PEK priimtas kaip pedagogų bendruomenės susitarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti etikos problemas ir jų sprendimo būdus.

33. PEK pažeidimai nagrinėjami tik dalyvaujant pedagogui, kurio elgesys svarstomas.

34. Pedagogų etikos komisijos nutarimai yra rekomendacinio pobūdžio.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Laikytis šio kodekso reikalavimų – kiekvieno pedagogo pareiga ir garbės reikalas.

36. Tais atvejais, kai pedagogo elgesys profesinėje veikloje nereglamentuojamas kitų teisės aktų arba šio Pedagogų etikos kodekso, kiekvienas pedagogas privalo laikytis susiformavusių tradicijų, kurių turinys atitinka bendruosius etikos principus.